

7. ROMERRIGET: GLADIATOR

Introduktion

Romerriget udgør på mange måder grundlaget for det moderne Europa. Romerriget voksede sig stort i en urolig tid efter det antikke Grækenlands endeligt for fødderne af Alexander den Store. Han efterlod regionen i et kaos, som fra det 2. århundrede før Kristus blev domineret af romerne. Romerriget voksede sig til et gigantisk imperium, der totalt dominerede Europa, indtil det blev delt i 395 e.Kr.

Romerrigets historie kan opdeles i perioder efter dominerende styreform, den sociale opbygning og den særlige romerske kultur og religion. Romerriget opdeles normalt i republikkens tid og kejsertiden. Men selv efter skiftet til kejsertiden havde Rom delvist demokratiske institutioner. Disse havde ansvar for en lang række af institutioner, der tog sig af forskellige områder af riget. I institutionerne deltog senatorer og embedsmænd, som egentlig var rige jordejere, der drev landbrug ved hjælp af en forvalter og slaver. Disse blev ofte skaffet som krigsbytte og anvendt i landbrugene i stedet for bønderne, der til gengæld ofte var ude at erobre nye områder for Rom.

Derudover har Romerriget efterladt sig en lang række af spor på religionens og kulturens område. I mange år-

hundreder dyrkede man græskinspirede romerske guder blandt andre, indtil man i 300-tallet langsomt accepterede og senere overgik til kristendommen. Dertil kendes Romerriget i dag mest for den prægtige arkitektur og kunst, som man stadig kan se spor af i store dele af Europa og Mellemøsten. Især store amfiteatre er kendt, som eksempelvis Colosseum i Rom, hvor kejseren forsøgte at vinde sig opbakning fra befolkningen med brød og skuespil.

Opgave: Introduktion

- I Undersøg det politiske system i Rom før og efter skiftet til kejsertid.
- I Undersøg, hvilke sociale klasser der var i Rom.
- I Find frem til de vigtigste elementer af den romerske kultur.
- I Lav en hurtig søgning på Romerrigets fald, og diskutér forskellige resultater.

Analyse

Filmen starter med et stort slag mellem romerne og germanerne, og det konstateres, at Romerriget var på toppen af dets magt. Samtidig præsenteres vi for filmens centrale personer, der i forskellig grad bygger på historiske personer. Man kunne have valgt at placere historien om den fiktive Maximus mange steder i Romerrigets lange historie, men en række faktorer har formodentlig fået manuskriptforfatteren til at vælge lige præcis denne periode. Men man kan gætte på, at netop det faktum, at man normalt tilskriver Romerrigets maksimale udstrækning med Marcus Aurelius' død, har tiltrukket opmærksomheden. Vi har altså med et imperium at gøre, der står på vippen mellem en lang periode med succes og vækst og en periode med nedgang og opløsning. Samtidig står man i skiftet mellem to meget forskellige kejsere, der i filmen bruges til at give forskellige syn på indstillingen til styreformen i Rom.

Karakterer

Gladiator er en typisk historisk fiktionfilm, i og med at den på mange måder indeholder historiske fakta, der er korrekte, men samtidig indeholder en del ren fiktion. Disse kan man i en historisk analyse af filmen betragte som en fortolkning af fortiden og ikke bare som forfalskning af historie. Et eksempel på dette er filmens hovedkarakterer, der i varierende grad baserer sig på virkelige personer. Men alle de centrale karakterer kan bruges til at fortolke

forskellige aspekter af Romerriget med:

Marcus Aurelius

Baseret på den virkelige kejser, der regerede fra 161 til 180 e.Kr., og som anerkendes både som en kompetent kejser og filosof. Han kæmpede, som vist i filmen, imod germanske stammer og tilskrives altså den største udbredelse af Romerriget. Der findes til gengæld forskellige teorier om hans død. De tyder på, at han døde af sygdom, men der findes også teorier om, at han blev forgiftet. Han regerede de sidste år af sin levetid sammen med sin søn Commodus.

Maximus

Maximus er en fiktiv karakter, der tilsyneladende bygger på flere historiske personer. Således havde Marcus Aurelius en general, der erklærede sig selv som kejser, men blev dræbt af sine egne soldater. Ligeledes har der eksisteret en general Maximus senere i Romerrigets historie. Og desuden menes han at kunne være inspireret af kejseren Dioclectian, der selv kom fra de laveste klasser og gennem et nært forhold til kejseren endte som kejser selv. Til sidst kan forskellige slaveoprør, som det berømte og filmatiserede med Spartacus som drivkraft, også have inspireret til karakteren.

Commodus

Selv om det virker skræmmende, tyder meget på, at den virkelige Commodus var værre end i filmen! Han er blevet hånet af romerske senatorer og histori-

Karakterer i *Gladiator*

kere som en kejser med den uheldige kombination af få evner og storhedsvanvid. Således navngav han en lang række romerske institutioner efter sig selv. Til gengæld skulle han have været elsket af folket.

Senator Gracchus

Menes at være baseret på brødrene Tiberius og Gaius Gracchus. De var i republikkens tid (flere hundrede år før handlingen i *Gladiator*) tribuner, der kæmpede for befolkningen og måtte betale med deres liv over for modstandere i senatet. I filmen forsimples den politiske kompleksitet altså, om end der igen er inspiration fra den fortidige virkelighed.

Lucilla

Commodus havde en søster, der hed Lucilla, og som tilsyneladende ikke kunne lide sin bror. I hvert fald gjorde hun oprør mod ham. Men i virkeligheden blev hun stoppet, sendt bort til en ø og slået ihjel.

Opgave: Karakterer

- Undersøg fremstillingen af de enkelte karakterer med konkrete eksempler fra filmen.
- Karakteriser personen.
- Repræsenterer karakteren en bestemt gruppe mennesker eller bestemte holdninger?
- Fremstilles karakteren positivt eller negativt?
- Diskutér, hvorfor karakteren er med i filmen, og hvorfor han/hun fremstilles, som de gør.
- Diskutér afslutningsvis, hvorfor nogle af karaktererne er fiktionalliserede?

→ SE KOPY
DOCUMENT

→ OVERLUP

SE ILLUSTRATION AF ROM. REP.